

**Oświadczenie złożone
przez senatora Kazimierza Kleinę
na 52. posiedzeniu Senatu
w dniu 9 kwietnia 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do prezesa Głównego Urzędu Statystycznego Józefa Oleńskiego

Szanowny Panie Prezesie!

Spis powszechny ludności jest bardzo dobrym narzędziem umożliwiającym pozyskanie na najniższych szczeblach podziału administracyjnego kraju szczegółowych danych o jego mieszkańcach. Spis porusza wiele zagadnień ludnościowych, które są niezwykle istotne z punktu widzenia zarówno zaspokojenia potrzeb informacyjnych, jak i poznawania zmian w procesach demograficznych i społecznych.

Wśród wielu tematów badawczych przewidzianych w formularzu NSP 2011, który każdy Polak będzie musiał wypełnić w przyszłym roku, jest również temat narodowości i języka. Zgodnie z notatką uzupełniającą do spisu: „Przynależność osób do mniejszości narodowych, etnicznych lub społeczności posługującej się językiem regionalnym [...] będzie ustalana na podstawie posiadania obywatelstwa polskiego oraz deklaracji narodowościowej lub dotyczącej posługiwania się językiem regionalnym (kaszubskim)”. Niemniej jednak w wyniku próbnego spisu powszechnego, który został przeprowadzony na terenie kilkunastu gmin w Polsce, w tym także w gminie Puck, powyższa tematyka badawcza i konstrukcja formularza budzą wiele wątpliwości społeczności kaszubskiej.

W pytaniu 17. formularza spisu powszechnego na rok 2011 każdy z nas może wybrać tylko jedną opcję odpowiedzi, a w związku z tym określić się jako Kaszuba lub jako Polak. Niestety, nie ma takiej możliwości, aby udzielając odpowiedzi, zadeklarować zarówno tożsamość narodowościową, jak i etniczną.

Sytuacja taka jest sprzeczna z mentalnością osób mających kaszubskie korzenie. Na Kaszubach powszechne jest stanowisko, iż każdy z nas jest Kaszubem a jednocześnie Polakiem. Obie te deklaracje w społeczności Kaszub są zarówno naturalne, jak i głęboko ze sobą powiązane. Dlatego też niewłaściwe zdaje się być takie konstruowanie formularza, które uniemożliwia udzielenie odpowiedzi w tak ważnej kwestii w sposób zgodny z własnym sercem, sumieniem, przekonaniami i tradycjami.

W związku z tym zwracam się do Pana Prezesa z zapytaniem: czy nie byłoby właściwe takie skonstruowanie pytania dotyczącego narodowości, aby odpowiadając na nie, mieć możliwość podania zarówno przynależności narodowościowej, jak i etnicznej, a jednocześnie, aby te dwie deklaracje były ze sobą zbieżne i nie wykluczały się wzajemnie?

Z poważaniem
Kazimierz Kleina